

ALMELO

“Het staal wordt in de wind gehard”

**Perspectiefnota
29 juni 2017**

Inleiding

Voor de gemeente Almelo geldt dat een sterkere samenwerking met andere overheden, instanties, ondernemers en bewoners steeds belangrijker wordt om doelen te realiseren. Dit vereist een overheid die meer verantwoordelijkheid overlaat aan de samenleving en mensen aanspreekt op hun eigen kracht. Een overheid die opzoek gaat naar partners op plaatselijk, provinciaal en landelijk niveau.

Wij hebben het vertrouwen dat deze samenwerkingsverbanden in onze netwerksamenleving tot veel in staat zijn en met mooie oplossingen voor bestaande problemen kunnen komen. Dat vraagt een cultuuromslag van zowel de ambtelijke organisatie als van het college en de raad. We zullen hierin moeten omgaan met onzekerheden, met een lerende en experimentele instelling, leren denken in organische groeiprocessen, beleid dat meer vraaggericht en uitnodigend voor de burgers wordt geformuleerd, samenwerken met inwoners en hen vertrouwen geven om initiatieven te ontplooiën en uit te werken, het ontschotten van gemeentelijke geledingen, meer in hoofdlijnen denken, dan in gedetailleerde uitvoering, etc.

De perspectiefnota 2017 zal dan ook meer dan voorheen niet in het teken moeten staan van wensen en aanvullende budgetten, maar het formuleren van ideeën waarbij op een creatieve manier partners/netwerken moeten worden gezocht. De gemeente als netwerkorganisatie.

Doorontwikkeling organisatie

Om de organisatie door te ontwikkelen is er doorstroming nodig. Mensen moeten zichzelf ontwikkelen of de organisatie moet profiteren van mensen die nieuwe inzichten met zich mee brengen. Bij herhaling heeft het CDA aandacht gevraagd voor een evenwichtige opbouw van de ambtelijke organisatie qua leeftijd, opleiding en ervaring. Ook vraagt het CDA aandacht voor het inzetten op getalenteerde jonge medewerkers die wij door willen laten groeien tot topambtenaar waarbij wij het risico accepteren dat zij op termijn naar elders vertrekken.

Daarnaast is het van eminent belang dat iedereen doet wat ie moet doen maar vooral ook op haar of zijn kennisgebied. Het zou onlogisch zijn om bijvoorbeeld iemand met kennis van sport op een andere afdeling te zetten dan sport. Wij verwachten dat iemands kwaliteiten optimaal wordt benut.

Een veranderende overheid vereist ook een andere werkwijze. Bij een faciliterende overheid hoort een compacte overheid. Een overheid die dicht bij haar inwoners staat en die weet wat er in de stad gebeurt. Het vraagt ook een verandering in mindset. Mensen moeten mee willen veranderen.

Willen wij de komende jaren deze verandering tot stand brengen dan moeten we door op de ingeslagen weg. Het CDA is er alles aan gelegen de provincie als partner te behouden in deze tijd. We zijn weliswaar minder snel van het financieel toezicht af maar aan de andere kant liggen we nog steeds twee jaar voor op het oorspronkelijke plan. Door de recente extra inzet van financiële middelen t.b.v. het afboeken van werklocaties en de tegenvaller op jeugdzorg hebben we de provincie meer dan ooit nodig als we investeringen willen blijven doen. Daarom is het van belang dat zowel college als politieke partijen de handen ineen slaan en gaan praten met de provincie over hoe wij hen kunnen helpen doelstellingen te behalen zodat zij vervolgens ons kunnen helpen de onze te bewerkstelligen. Kortom we moeten in gesprek blijven met de provincie op meerdere vlakken.

Sociaal domein

Het is van belang dat onze inwoners de hulp krijgen die nodig is. We hebben gezien dat het aandeel "eigen gemeentelijke middelen" de komende jaren nog toeneemt. Ook zien we dat het aantal zorgvragen nog toeneemt. De CDA-fractie vindt het zaak dat we nog meer gas gaan geven op de transformatie. In de perspectiefnota wordt daar al op voorgesorteerd. Geheel logisch wordt er ingezet op het zo veel mogelijk voorkomen dat zorgvragers boven in de (zorg)piramide met dure zorg uitkomen. Dat gebeurt door meer focus op preventie, dat is goed. Het CDA realiseert zich ook dat de transformatie tijd kost: dit zijn ontwikkelingen waarbij je leert en verbetert door het te doen.

Er is geen blauwdruk voor succes, zeker niet op het dossier jeugdzorg. Er zijn grote tekorten op de jeugdzorg. Schrale troost: de helft van de jeugdhulpregio's weet dat ze in 2016 uitgekomen op een tekort wat betreft het jeugdhulpbudget. Uit de resultaten van het nieuwe onderzoek – gehouden begin dit jaar – komt nu naar voren dat dat ook geldt voor 2017. Ruim een kwart van de regio's denkt volgens de VNG uit te komen op een tekort. Uit een eerdere voortgangsmonitor bleek dat ruim driekwart van de gemeenten (76 procent) gemeentelijke middelen toevoegt aan het jeugdhulpbudget.

Ook bij de jeugdzorg geldt dat zoveel mogelijk dure zorg voorkomen moet gaan worden door de focus op preventie te houden, door betere toerusting van de wijkcoaches en regionale samenwerking. Ook de backoffice, die zou moeten zorgen voor sturingsinformatie en een soepele administratie verdienen nog de nodige aandacht. Onder druk van de transitie zijn de beleidsvisies, inkoop en administratie onvoldoende op elkaar afgestemd en moeten nu op elkaar afgepast worden. Er zijn vele terreinen waar de gemeente en jeugdzorg verder aan moeten werken wil er sprake zijn van een efficiënte goede jeugdzorg. Kortom tijd tijd tijd.

Op 11 oktober 2016 hebben wij de Bestuursrapportage 2016 behandeld en vastgesteld. Daarin is een bedrag van 0,6 miljoen euro opgenomen in verband met de consequenties van de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep over de huishoudelijke hulp. Maar nu, goed een half jaar later, zien we een bedrag van 1,6 miljoen euro staan als gevolg van de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep. Hoe is dit verschil te verklaren, en hoe kan het dat deze gigantische afwijking niet eerder aan de raad is gecommuniceerd?

Er gaan ook dingen goed. We zien bijvoorbeeld dat het lukt om via de wijkteams het beroep dat op de WMO wordt gedaan, wordt teruggedrongen. En dat het pleidooi van de CDA-fractie bij de perspectiefnota 2016, om werk te maken van méér samenwerking tussen sociale wijkteams en huisartsen, echt ter harte is genomen: een pilot wordt nu stadsbreed - naar alle huisartspraktijken - in de praktijk gebracht. Perfect. Complimenten.

Collectieve ziektenkostenverzekering

Met betrekking tot de collectieve ziektenkostenverzekering stelt het college voor deze nog een jaar door te laten lopen, te evalueren en daarna te kijken of en hoe deze verzekering structureel een plek in de meerjarenbegroting kan krijgen. De CDA-fractie kan daarmee instemmen. De verzekering lijkt waardevol te zijn voor mensen die het om allerlei redenen financieel erg moeilijk hebben, en daar moeten we niet te lichtvoetig mee omgaan. Het is van belang zicht te krijgen op de effecten van de collectieve ziektenkostenverzekering en daarna af te wegen hoe we hier in de toekomst mee omgaan.

Klijnsma-middelen

De CDA-fractie heeft deze raadsperiode meerdere malen aandacht gevraagd voor de armoedeproblematiek in onze stad. De Armoedemonitor laat zien dat het aantal kinderen dat in Almelo in armoede opgroeit aanzienlijk is. Daarom was het CDA in september 2016 verheugd te horen dat het kabinet structureel 100 miljoen euro beschikbaar stelt voor deze kwetsbare doelgroep. Staatssecretaris Klijnsma lichtte de inzet van deze middelen in de Kamerbrief als volgt toe: "Het geld is bestemd voor behoeften voor kinderen (0 tot 18 jaar) die zij missen door gebrek aan geld. Om er zeker van te zijn dat de middelen direct bij de kinderen terecht komen, wordt de ondersteuning in natura aangeboden. Inzet is dat er geen verdringing van bestaand beleid plaatsvindt: het is van belang dat de huidige inzet van middelen door gemeenten onverminderd wordt voortgezet. De extra middelen dienen als aanvullende impuls."

De CDA-fractie vindt het collegevoorstel om dit extra geld toe te voegen aan het totale budget voor minimabeleid daarom een slecht plan. Een tekort op minimabeleid moet niet gedicht worden met - extra - middelen die bedoeld zijn voor een specifieke doelgroep. Wij verzoeken het college bij de programmabegroting tot alternatieven voor de financiering van het minimabeleid te komen.

Werk

Als het gaat om het thema Werk pleit het CDA al jaren om "er werk van te maken". Actief zijn en blijven is goed voor jezelf en de stad. Het college benadrukte dat al in 2014, in het Uitvoeringsprogramma. Wij vergroten zo namelijk het rendement van de samenwerking tussen werkgevers en onderwijs om zoveel mogelijk Almeloërs echte banen te bieden. We zetten middelen om mensen aan het werk te krijgen slimmer in. Werkgevers die mensen met een uitkering in dienst nemen worden beloond.

We lezen in de Perspectiefnota dat er geïnvesteerd gaat worden in nieuwe maatregelen voor arbeidsmarktactivering. De CDA-fractie juicht dat toe, immers wij hebben de afgelopen jaren nadrukkelijk aandacht gevraagd om mensen aan het werk te krijgen en te houden. Daarbij heeft de CDA-fractie ook bij herhaling gevraagd naar de stand van zaken van (regionale) plannen voor wat betreft werk. Dat ging allemaal erg moeizaam, allerlei slagen om de arm werden ons voorgehouden. Echter, wat maakt dat het nu opeens wel kan? Zelfs zo goed dat er zelfs 200.000 euro bespaard kan worden?

Binnenstad met een herwonnen identiteit

Aanpak / herstructurering van het winkelgebied in de binnenstad lijkt niet van de grond te komen. Er wordt veel geroepen en nagedacht hoe de nieuwe inrichting van het nieuwe kern winkelgebied zou kunnen zijn, maar dit is nog nooit vast gelegd in een beleidsvisie.

Het CDA pleit voor het opstellen en vaststellen van een beleidsvisie, zodat duidelijk wordt/is hoe verder ontwikkeld moet worden en dient hiervoor een motie in. Daarbij lijkt opnieuw een bureau inschakelen die alles wat reeds genoemd is op een rij te zetten overbodig. Pandeigenaren en ondernemers zullen met al het materiaal dat al is aangedragen én met hulp van Herstructureringsmaatschappij Overijssel met een voorstel kunnen komen voor herstructurering in de binnenstad en de aanloopgebieden.

Voor financiering van het herwinnen van de identiteit zou gedacht kunnen worden aan het zoeken van fondsen, provinciaal, landelijk of Euregio, Europa voor het versneld kunnen ontwikkelen van een nieuwe identiteit voor ons winkelgebied in de binnenstad.

Mogelijk dat dan niet langer gewacht hoeft te worden op aanpak van leegstand in de binnenstad.

Agenda van Twente

Het CDA heeft al meerdere malen aangegeven het belang van een agenda van Twente in te zien. De agenda heeft alleen kans van slagen mits goed ingericht en met volledige steun van alle gemeenten. Wij missen daarin een uitvoeringsprogramma. We kunnen onze euro maar een keer uitgeven juist in deze tijd moet die euro heel goed besteed zijn. Wij moeten aan de stad kunnen verantwoorden waarom we hebben gekozen voor investeren in een gezamenlijke agenda en dan ook kunnen aangeven wat dat voor Almelo betekent. Voor ons is het nu een te abstracte agenda met veel aannames en onduidelijke uitwerkingen. Voor de eerste investering krijgen we alleen een continuering van de huidige organisatie. Dit is feitelijk in tegenspraak met hetgeen we besloten hebben bij de perspectiefnota 2015/2016. Dankzij een door Almelo ingezette lobby is er in ieder geval platform gegeven aan het XL park als prioriteit. Voor ons is het van belang dat wij inzetten op werkgelegenheid en dan met name op het gebied van LBO/MBO niveau. Op dit moment zijn er al 20.000 vacatures op mbo niveau in Nederland en in 2020 zijn er in Twente 3.000 LBO/MBO functies dit niet ingevuld kunnen worden. Volgens de CDA fractie moet daar de focus op worden gelegd. High Tech is goed en ook daar kan Almelo van mee profiteren maar is niet het meest belangrijke voor Almelo. Eerst een uitvoeringsprogramma met genoeg aanknopingspunten alvorens beschikbaar stellen van geld.

Wij staan niet alleen in onze opvatting. Ook Hengelo, Rijssen-Holten en Hellendoorn zijn dezelfde mening toebedeeld.

Duurzaamheid

De Perspectiefnota kent nog niet zoveel diepgang als het gaat om het thema Duurzaamheid. Voor het CDA is dit thema echter wel zeer belangrijk. Wij willen ons land, en dus ook onze stad, een stukje beter doorgeven aan een volgende generatie dan wij hem aan de start van deze raadsperiode "ontvangen" hebben. Daarvoor vinden we groei, innovatie en een duurzame toekomst belangrijk. Niet van bovenaf opgelegd, maar door mensen en bedrijven zélf in staat te stellen duurzame keuzes te maken. Dat kan bijvoorbeeld heel goed op ons XL Businesspark. Andere partijen wijzen daar ook al op.

Wij zien een nieuw duurzaamheidsbeleid incl. concrete uitvoeringsagenda zo snel mogelijk met belangstelling tegemoet om te beoordelen in hoeverre dit soort zaken een plek daarin hebben gekregen.

Verder lezen wij in de Perspectiefnota concreet over het gebiedsprogramma Nieuwstraatkwartier en het inzetten van een maximaal bedrag van 650.000 euro voor een revolverend fonds voor verduurzaming van deze wijk. Dit programma, en zeker de inzet van dit omvangrijke bedrag aan financiële middelen, overvalt de CDA-fractie. Immers, de raad is in september 2016 door het college geïnformeerd over de aanpak van het Nieuwstraatkwartier en daarbij is expliciet het volgende gesteld:

"Wij stellen op voorhand geen extra geld beschikbaar voor de aanpak. Binnen de beschikbare middelen voor systeeminnovatie waren al middelen gerealiseerd voor experimenten met de wijkaanpak die wij hiervoor willen en kunnen inzetten. Wij hebben bewust het besluit genomen om geen extra middelen beschikbaar te stellen of te reserveren, omdat wij denken dat een structurele aanpak alleen maar volgehouden kan worden als er verbinding wordt gelegd met bestaande middelen en partijen met elkaar middelen weten te bundelen. Daarnaast hebben wij gezien dat veel geld organiseren aan de voorkant van een proces ook juist belemmerend kan werken." Einde citaat.

Waarom besluit het college nu ogenschijnlijk "van bovenaf" dit toch alsnog te doen? Op welke wijze zijn de inwoners van het Nieuwstraatkwartier hierbij betrokken?

Ten derde aangaande duurzaamheid: de Rijksoverheid heeft op 23 mei jl. met diverse partners een convenant getekend dat moet leiden tot extra energiebesparingen. Hiervoor is 160 miljoen euro beschikbaar via de zogeheten ISDE-regeling. Zet Almelo hier actief op in, bijvoorbeeld door voorlichting en stimulering, om via deze Rijksmiddelen energie- en klimaatbestendige maatregelen in onze stad te "laten landen"? Hier liggen kansen, en wij gaan er vanuit dat het college deze kansen ook ziet.

Financieel

Dit voorjaar zag het er naar uit dat Almelo veel sneller de financiën op orde zou hebben en onder het preventief toezicht van de provincie uit zou komen dan was begroot. Helaas bleken wij ons toen rijker gerekend hebben dan de werkelijkheid zich pas in mei liet aanzien.

Echter we zijn nog steeds op koers naar een versneld herstel van 2 jaar op de planning van 2016.

Brandbrieven zo die niet al geschreven en verzonden zijn, zullen naar provincie, VNG én rijk moeten om te pleiten dat de extra onvoordelige situatie waarin Almelo terecht is gekomen, financieel opgelost moeten worden . Financiële verlichting door het rijk is noodzakelijk voor Almelo
Het kan niet zo zijn dat Almelo steeds in de hoek zit waar de klappen vallen.